

MALTA

TRIBUNAL GHAL TALBIET ZGHAR

GUDIKATUR DR.

GRAZIELLA BEZZINA

Seduta tad-9 ta' Jannar, 2015

Talba Numru. 9/2009

**Atlas Insurance PCC Limited (5601) f'isimha propju
u kif surrogata fid-drittijiet tal-assigurata tagħha
Intercomp Marketing Limited
abbazi tal-polza ta' assigurazzjoni u tal-ligi u l-istess
Intercomp Marketing Limited
(C20612)**

vs

**B.A.S. Limited
u b'digriet datat 18 ta' Marzu 2009 giet
kjamata in kawza s-Socjeta'
Fahrenheit Freight Forwarders Limited**

It-Tribunal,

Ra l-Avviz tat-talba li permezz tieghu s-Socjeta' attrici ddikjarat illi s-Socjeta' Intercomp Marketing Limited inkarigat lis-Socjeta' intimata sabiex tittrasporta merkanzija lejn Malta, liema merkanzija ngarret permezz ta' Trailer numru TR770 (BOL No: 1KPY746) u meta l-imsemmija merkanzija giet ikkonsenjata, rrizulta li kien hemm nuqqasijiet fil-merkanzija, għal liema nuqqasijiet hija responsabbi s-Socjeta' intimata; Peress illi *ai termini* tal-polza ta'

Kopja Informali ta' Sentenza

assikurazzjoni relativa s-Socjeta' rikorrenti Atlas Insurance PCC Limited hallset lill-assigurata tagħha s-somma ta' elf, disgha mijà u dsatax-il ewro, sitta u tmenin centezmu (€1,919.86c) u għalhekk is-Socjeta' rikorrenti hija surrogata fid-drittijiet tal-assigurata tagħha u dan oltre l-hlas ta' mitejn u hamsin ewro (€250) bhala survey fees u s-Socjeta' Intercomp Marketing Limited sofriet mitejn, tlieta u tletin ewro u hamsin centezmu (€233.50c) bhala excess; Peress illi s-Socjeta' intimata hija għalhekk debitrici tas-Socjetajiet rikorrenti fis-somma globali ta' elfejn, erba' mijà u zewg ewro, sitta u tmenin centezmu (€2,402.86c), in kwantu għal elfejn, mijà u disgha u sittin ewro, sitta u tmenin centezmu (€2,169.86c) lis-Socjeta' rikorrenti Atlas Insurance PCC Limited u mitejn u tlieta u tletin ewro u hamsin centezmu (€233.50c) lis-Socjeta' rikorrenti Intercomp Marketing Limited, rappreżentanti l-valur tan-nuqqasijiet fil-merkanzija relattivi, l-ispejjez tas-survey relattiv u l-excess, kollox kif premess, liema merkanzija rimanenti giet ikkonsenjata lil Intercomp Marketing Limited in parti fil-15 ta' Jannar, 2008.

Bl-imghax legali rispettiv mid-data tal-hlasijiet relattivi u bl-ispejjez kontra s-Socjeta' intimata, li minn issa tibqa' ngunta għas-Subizzjoni tagħha.

Ra r-risposta tas-Socjeta' konvenuta, li permezz tagħha eccepit; (1) illi t-talbiet attrici huma nfondati fil-fatt u fid-dritt stante illi: (i) ma jirrizultax illi l-merkanzija in kwistjoni giet nieqsa waqt li din kienet taht ir-responsabilita' tas-Socjeta' konvenuta; u (ii) fi kwalsiasi kaz is-Socjeta' konvenuta ma kellha ebda tort jew htija għar-rigward tan-nuqqasijiet reklamati u għalhekk ma jista' jkollha ebda responsabilita'; (2) illi, subordinatament u mingħajr pregudizzju għas-suespost, kwalsiasi responsabilita' li tista' tigi determinata hija limitata a tenur tar-regolamenti tal-*Convention on the Contract for International Carriage of Goods by Road* (CMR) u tal-kundizzjonijiet tal-garr relattivi; (3) illi mingħajr pregudizzju għas-suespost fic-cirkostanzi għandha tigi kkjamata fil-kawza is-Socjeta' Fahrenheit Freight Forwarders Co. Limited li giet inkarigata bil-garr tal-merkanzija mis-Socjeta' konvenuta u dan billi huwa importanti u ekonomiku li tigi stabbilita r-responsabilita' tal-partijiet involuti f'dan il-kaz f'għidżżejjie wieħed. Inoltre u mingħajr pregudizzju għas-suespost f'kaz li jigi ritenut li s-Socjeta' konvenuta hija responsabbli għad-danni fil-konfront tas-Socjeta' assikuratricei jew Intercomp Marketing Limited l-istess Socjeta' konvenuta għandha dritt ta' rivalsa fil-konfront ta' Fahrenheit Freight Forwarders Co. Limited; (4) illi in vista tas-suespost, it-talba tas-socjetajiet attrici għandhom jigu michuda, bl-ispejjez; Salv eccezzjonijiet ohra.

Kopja Informali ta' Sentenza

Ra l-verbal tas-seduta tat-18 ta' Marzu, 2009, li permezz tieghu giet akkolta t-talba tas-Socjeta' konvenuta ghall-kjamata in kawza ta' Fahrenheit Freight Forwarders Co. Limited.

Ra r-risposta tas-Socjeta' kjamata in kawza, li permezz tagħha eccepit; (1) Illi s-Socjeta' esponenti, u cioe' Fahrenheit Freight Forwarders Co. Ltd., ma għandha l-ebda relazzjoni guridika mas-socjetajiet attrici u għaldaqstant għandha tigi liberata mill-osservanza tal-gudizzju; (2) illi mingħajr pregudizzju għas-suespost il-pretensjonijiet li s-socjetajiet attrici jew dik konvenuta qatt seta' kellhom fir-rigward tas-Socjeta' esponenti llum huma dekaduti ai termini ta' l-Artikolu 32(1)(a) tal-*Convention on the Contract for International Carriage of Goods by Road* (CMR) li giet inkorporata fil-ligi nostrana tramite l-Kap 836 tal-Ligijiet ta' Malta; (3) Illi mingħajr pregudizzju għas-suespost is-Socjeta' esponenti m'hijiex responsabbi għal ebda danni li allegatament sofrew is-socjetajiet atturi stante li hi kkonsenjat il-merkanzija, konsistenti f'numru ta' *sealed pallets* li gew konsenjati lilha mis-Socjeta' estera DHL Danzas Air & Ocean (Netherlands) B.V., lir-ricevitur f'Malta, u cioe' s-Socjeta' konvenuta BAS Limited, fl-istess stat li rceviethom hi u dan skond ma kienet marbuta li tagħmel. Għaldaqstant jekk kien hemm xi nuqqasijiet fil-merkanzija dan ma sarx meta l-merkanzija kienet taht il-kura u kustodja tagħha; (4) Illi mingħajr pregudizzju għas-suespost, it-talbiet attrici huma eccessivi; (5) Illi mingħajr pregudizzju għas-suespost kwalunkwe responsabilita' li tista' tigi imputata lis-Socjeta' esponenti hija suggetta għal-limitazzjonijiet tal-*Convention on the Contract for International Carriage of Goods by Road* (CMR) li giet inkorporata fil-ligi nostrana tramite l-Kap 836 tal-Ligijiet ta' Malta; Għaldaqstant, is-Socjeta' esponenti hija ta' l-umli opinjoni illi t-talbiet tas-socjetajiet attrici u l-pretensjonijiet tas-Socjeta' konvenuta fil-konfront tas-Socjeta' esponenti għandhom jigu michuda bl-ispejjez kontra tagħhom. Salvi eccezzjonijiet ulterjuri.

Ha konjizzjoni tax-xhieda li nghatat mir-rappreżentanti tal-partijiet kontendenti u ra d-dokumenti esebiti mill-partijiet.

Ra n-noti tal-osservazzjonijiet.

Ikkunsidra,

Kopja Informali ta' Sentenza

Illi permezz ta' din l-azzjoni s-Socjeta' attrici, li magħha s-Socjeta' Intercomp Marketing Limited kienet assigurata in rigward konsenja ta' merkanzija minn barra minn Malta, u dwar liema konsenja saret claim mis-Socjeta' Intercomp ghaliex sabet tliet (3) laptops neqsin, qed titlob hlas mingħand is-Socjeta' konvenuta jew dik kjamata in kawza tal-ammont li gie mhallas lill-assigurata tagħha. Illi r-rappresentant tas-Socjeta' attrici ddikjara illi s-Socjeta' konvenuta, li tipprovdi servizz ta' *freight forwarding*, giet inkarigata sabiex tigbor din il-merkanzija mingħand il-fornitur minn gewwa mahzen barra minn Malta u tikkonsenjaha fil-mahzen tas-Socjeta' assigurata tagħha, u cioe' Intercomp. Illi rrizulta illi s-Socjeta' konvenuta nkarigat is-servizzi ta' terzi sabiex jigbru u jikkonsenjaw din il-merkanzija, u liema servizz gie għalhekk ipprovdut mis-Socjeta' kjamata in kawza. Illi din il-konsenja partikolari kienet tikkonsisti f'erba' (4) pallets li fuqhom kien hemm mitejn, wieħed u hamsin (251) kaxxa bil-laptops, li minnhom kien hemm tlieta (3) neqsin. Illi s-Socjeta' assigurata ressjet claim in rigward dawn l-oggetti li kienu nieqsa, u wara li saru d-debiti verifikasi, is-Socjeta' attrici wettqet il-hlas tal-valur ta' dawn l-oggetti. Illi l-ammont mitlub f'din il-kawza jinkludi mitejn u hamsin ewro (€250) tas-survey report u mitejn, tlieta u tletin ewro (€233) excess li hallset is-Socjeta' Intercomp.

Illi dwar il-merkanzija illi giet ikkonsenjata mis-Socjeta' kjamata in kawza fl-imħazen tas-Socjeta' assigurata Intercomp Marketing Limited, rappresentanti fi hdan is-Socjeta' Intercomp Marketing Limited iddikjaraw illi l-merkanzija tigi kkonsenjata *shrink wrapped* u nnotaw illi kien hemm tlett (3) kaxxi bis-sigilli miksurin, u l-laptops kienu neqsin minn dawn il-kaxxi. Illi tali merkanzija tigi ppakeggjata fl-imħazen tal-fornitur, u l-*Logistics Manager* iddikjara li ma setax jghid b'certezza jekk il-packaging li waslet bih il-merkanzija hawn Malta kienitx l-istess *shrink wrapping* li l-merkanzija tkun telqet bih mill-imħazen tal-fornitur. Illi l-merkanzija waslet minn barra minn Malta fl-14 ta' Jannar, 2008 u giet ikkonsenjata fl-imħazen tas-Socjeta' asigurata Intercomp fil-15 ta' Jannar, 2008 minn persuni fi hdan is-Socjeta' kjamata in kawza. Illi l-istore keeper li rcieva l-konsenja tal-merkanzija in kwistjoni ddikjara li ma jiftakarx jekk din il-merkanzija gietx ikkonsenjata *shrink wrapped*, izda ddikjara illi kemm-il darba nnota xi difett fir-wrapping, allura kien isir annotament in rigward fuq id-delivery note. Illi b'referenza għad-delivery note (a fol. 27 tal-atti) ddikjara illi sar dan l-annotament dwar it-tliet (3) laptops neqsin wara li hu qatta' s-shrink wrap beda jħażżeż ix-xogħol u sab il-kaxxi vojta. Dwar fejn kienu posizzjonati dawn il-kaxxi vojta fl-istack qal li ma jiftakarx, izda li probabbilment kienu minn nofs l-istack 'l iffel. Illi ddikjara

Kopja Informali ta' Sentenza

wkoll illi ikun hemm okkazjonijiet meta x-shrink wrapping ikun mal-erba' (4) għub tal-konsenja, u mhux minn fuq.

Illi r-rappresentant tas-Socjeta' konvenuta ddikjara li huma nkariġaw lis-Socjeta' kjamata in kawza sabiex tigbor din il-merkanzija mill-mahzen gewwa l-Olanda u tikkonsenja fil-mahzen tas-Socjeta' Intercomp Marketing Limited. Illi minn din il-merkanzija kien hemm tliet (3) laptops neqsin. Illi da parti tas-Socjeta' konvenuta tibghat rappresentant tagħha fil-mahzen tad-destinatarju sabiex ikun prezenti waqt illi tinhatt il-merkanzija. Illi l-impjegat in kwistjoni seta' jara illi kien hemm tliet (3) kaxxi bis-sigill miksur u vojta. Illi l-istess rappresentat ikkonferma illi kienet is-Socjeta' rappresentata minnu illi nkariġat is-servizzi tas-Socjeta' kjamat in kawza, u huma nformaw b'dan lis-Socjeta' assigurata Intercomp. Illi dwar il-packing tal-merkanzija ddikjara illi dan isir mid-DHL fil-mahzen tagħha tal-Olanda. Illi in rigward is-servizzi li kienet qed tippresta s-Socjeta' kjamata in kawza, ir-rappresentant tas-Socjeta' konvenuta ddikjara illi minhabba li kien qed jirrizultaw xi nuqqasijiet fil-konsenja ta' merkanzija meta kien qed jinkarigaw is-servizzi tas-Socjeta' kjamata in kawza, huma kienu anke bghatu rappresentant fil-mahzen gewwa l-Olanda sabiex jissorveljaw il-process ta' thejjija tal-palletting u impakkettar, sakemm din il-merkanzija tingabar mill-trailer tas-Socjeta' kjamata in kawza, jigi ffirmat is-CMR document, u t-trailer jitlaq. Illi eventwalment is-Socjeta' konvenuta ma baqghetx tghamel uzu mis-servizz tas-Socjeta' kjamata in kawza, u dan minhabba n-nuqqasijiet illi kienu qed jirrikorru fil-konsenja tal-merkanzija. Iddikjara wkoll illi l-problema kienet tirrikorri aktar meta l-merkanzija tigi trasportata permezz ta' groupage.

Illi r-rappresentant tas-Socjeta' kjamata in kawza jsostni illi x-xufiera nkariġati minnha sabiex jigbru l-merkanzija mill-imhazen tad-DHL gewwa l-Olanda kienu jsibu l-merkanzija lesta fuq il-pallets u shrink wrapped. Illi kien jagħti struzzjonijiet lix-xufiera sabiex ma jaccettawx merkanzija li jkollha w-wrapping imqatta' jew imbagħbas, u minkejja li x-shrink wrapping kien ikun għadu intatt, xorta kien jirrizultaw xi nuqqasijiet fil-merkanzija li tigi kkonsenjata, partikolarm kaxxi vojta. Tali nuqqasijiet kien jirrizultaw meta jitneħha x-shrink wrapping. Illi dwar id-delivery notes relativi għal din il-konsenja, dik fil-pussess tas-Socjeta' kjamata in kawza ma kien fiha ebda annotament fuqha, u dan kif jirrizulta mid-dokumenti li jinsabu a fol.115 u 116 tal-atti. Illi dwar l-informazzjoni riportata fuq id-dokument, u aktar specifikament dwar fejn għandha ssir il-konsenja, id-data u l-generu tal-merkanzija, iddi kien solitament din l-informazzjoni timtela' mix-xufier, izda ddikjara

Kopja Informali ta' Sentenza

wkoll illi ma setax jaghti informazzjoni dwar f'liema stadju imtela' dan id-dokument. Ikkonferma wkoll illi din il-merkanzija partikolari giet ikkonsenjata direttament mix-xufier tas-Socjeta' kjamata in kawza lill-assigurata tas-Socjeta' attrici, u cioe' Intercomp. Illi dwar il-kummenti li jirrizultaw fuq id-dokument li jinsab a fol.27 tal-atti, ma kienx f'posizzjoni li jaghti informazzjoni dwar minn min saru. Madanakollu, iddikjara illi kemm-il darba jkun hemm xi nuqqasijiet fil-merkanzija, u ghalhekk ikun hemm il-htiega li jitnizzlu xi kummenti fuq *id-delivery note*, allura x-xufiera taghhom għandhom struzzjonijiet sabiex oltre li jiffirmaw fuq *id-delivery note* relativa, għandhom ukoll jinformaw minnufih lill-ufficju.

Ikkunsidra,

Illi din l-azzjoni tittratta dwar konsenza ta' merkanzija li giet imwettqa mis-Socjeta' kjamata in kawza fil-15 ta' Jannar, 2015, u dan fl-imhazen tas-Socjeta' assigurata mas-Socjeta' attrici, u cioe' Intercomp Marketing Limited. Illi tali merkanzija kienet tikkonsisti f' mitejn wiehed u hamsin (251) *laptop*, u li kien hemm tlieta (3) minn tali *laptops* neqsin. Illi mid-deposizzjoni li nghatħat mill-persuni illi kienu prezenti sabiex jilqghu din il-konsenza, jidher illi s-shrink wrapping madwar il-merkanzija kienet għadha intatta, izda kien hemm tliet (3) kaxxi li fihom kellu jkun hemm il-*laptops* illi kellhom is-sigill miksur u dawn il-kaxxi kienu vojta. Illi dwar fejn kienu posizzjonati dawn il-kaxxi vojta fl-istack ta' merkanzija fuq il-pallets li gew ikkonsenjati fil-mahzen ta' Intercomp, ma rrizultax daqstant car, ghalkemm l-istore keeper iddikjara illi setghu kienu 'l isfel. Illi s-Socjeta' attrici qed titlob hlas mingħand is-Socjeta' konvenuta tal-valur ta' dawn it-tliet (3) *laptops* li gew neqsin. Illi da parti tagħha, is-Socjeta' konvenuta mhux qed tikkontesta li bhala stat ta' fatt kien hemm tliet (3) *laptops* neqsin minn din il-konsenza.

Illi l-kontestazzjoni tas-Socjeta' konvenuta hija bbazata principally fuq zewg aspetti, u cioe' illi ma rrizultax illi l-merkanzija giet nieqsa waqt li kienet taht ir-responsabilita' tagħha, u li fi kwalunkwe kaz, kwalsiasi responsabilita' li tista' tigi determinata hija limitata a tenur tar-regolamenti tal-*Convention on the Contract for International Carriage of Goods by Road (CMR)*. Illi da parti tagħha, is-Socjeta' kjamata in kawza tikkontendi illi fl-ewwel lok m'għandha ebda relazzjoni guridika mas-Socjeta' attrici; illi l-pretensjonijiet tas-Socjeta' attrici huma dekaduti ai termini tal-Artikolu 32 (1)(a) tal-Konvenzjoni li giet inkorporata fil-ligi tagħna ai termini tal-Kap [486] tal-Ligijiet ta' Malta; illi fi kwalunkwe kaz, is-Socjeta' kjamata in kawza m'hix responsabbli għan-nuqqas fil-merkanzija ghaliex hi kkonsenjat tali

Kopja Informali ta' Sentenza

merkanzija fl-istess stat li kienet meta rcevietha minghand is-Socjeta' estera; illi t-talba attrici hija eccessiva, u li fi kwalunkwe kaz japplikaw il-limitazzjonijiet applikabli ai termini tal-Konvenzjoni.

Illi zewg socjetajiet kummericjali, kemm dik konvenuta u dik kjamata in kawza, t-tnejn jghamlu referenza ghall- *Convention on the Contract for International Carriage of Goods by Road (CMR)*, u ghalhekk din l-azzjoni għandha tigi determinata in linea tar-regolamenti relattivi, senjatament Artikolu 3 tal-istess, li jipprovd il-“... the carrier shall be responsible for the acts or omissions of his agents and servants and of any other persons of whose services he makes use of for the performance of the carriage, when such agents, servants, or other persons are acting within the scope of their employment as if such acts or omissions were his own.” Illi mill-provi mressqa mill-partijiet irrizulta illi s-Socjeta' assigurata mas-Socjeta' attrici nkarigat is-servizzi tas-Socjeta' konvenuta, li da parti tagħha imbagħad ghaddiet sabiex ingaggjat dawk tas-Socjeta' kjamata in kawza. Illi l-fatt illi l-merkanzija in kwistjoni kienet fil-pussess tas-Socjeta' kjamata in kawza waqt illi din kienet qed tigi trasportata, u li fl-ebda waqt ma kienet fil-pussess tas-Socjeta' konvenuta, ma jwassalx sabiex din is-s-Socjeta' tal-ahhar tista' tigi rilaxxjata mill-obbligi kontrattwali tagħha fil-konfront tas-Socjeta' li nkarigat is-servizzi tagħha. Illi f'dan ir-rigward issir referenza ghall-gurisprudenza kopjuza in rigward, partikolarmen decizjonijiet bejn l-istess partijiet kontendenti, fosthom, **Atlas Insurance PCC Limited pro et noe vs B.A.S Limited et** (Qorti tal-Magistrati – Malta) deciza fid-19 ta' Settembru, 2012, fejn il-Qorti ddikjarat kif gej: “*Illi s-Socjeta' konvenuta qed targumenta li l-hsara u n-nuqqasijiet riskontrati grāw meta l-istess merkanzija kienet fil-pussess tal-kjamata fil-kawza u li għalhekk l-istess Socjeta' kjamata in kawza għandha tinzamm responsabbi tal-istess danni di fronte għas-Socjeta' attrici. Illi din il-Qorti ma taqbilx mas-sottomissjoni tas-Socjeta' konvenuta u dan peress li jirrizulta mhux kontestat li r-relazzjoni kontrattwali naxxenti mill-International Consignment Note hija dik bejn is-Socjeta' attrici u s-Socjeta' konvenuta abbazi ta' relazzjoni kuntrattwali hemm milhuqa. Il-fatt li l-istess Socjeta' konvenuta inkarigat lis-Socjeta' kjamata in kawza sabiex iggorr l-istess merkanzija, ma jfissirx li l-istess Socjeta' kjamata in kawza b'hekk holqot relazzjoni guridika u kontrattwali mas-Socjeta' attrici, u dan anke in vista tal-fatt li l-linkarigu tas-Socjeta' konvenuta sar direktament u esklusivament mas-Socjeta' konvenuta u mkien mill-istess ftehim jew mix-xhieda prodotta ma jirrizulta li s-Socjeta' attrici tat-il-kunsens tagħha sabiex is-Socjeta' konvenuta tinkariga terzi sabiex igorru l-istess merkanzija.*”

Kopja Informali ta' Sentenza

Illi jsegwi ghalhekk illi l-eccezzjoni sollevata mis-Socjeta' kjamata in kawza, u cioe' illi hi ma hix il-legittimu kontradittur, għandha tigi akkolta, u konsegwentement is-Socjeta' kjamata in kawza għandha tigi liberata mill-osservanza tal-gudizzju.

Illi in rigward l-eccezzjoni tas-Socjeta' konvenuta illi r-responsabilita' tagħha in rigward id-danni pagabbli minnha, dawn għandhom jigu limitati bl-applikazzjoni tar-regolamenti tal-Konvenzjoni msemmija, ikun opportun illi ssir referenza mill-għid għad-deċiżjoni tal-Onorabbli Qorti tal-Magistrati hawn fuq citata, fejn il-fatti f'dik il-kawza huma simili hafna għal dawk fil-kawza odjerna, u fejn dik il-Qorti ddikjarat kif gej: "*Illi fl-opinjoni ta' din il-Qorti, l-agir jew ahjar in-nuqqas ta' agir ta' bonus pater familias mis-Socjeta' B.A.S. Limited li tiehu dawk il-mizuri necessarji li kellha tiehu sabiex jigi evitat kull hsara jew serq tal-merkanzija li tagħha kienet responsabbi jirrizulta f'negligenza grossolana ekwivalenti għal "wilful misconduct" li jirrendi l-limitazzjoni tar-responsabilita' ikkонтemplata fl-Artikolu 23 (3) CMR inapplikabbi ghall-kaz odjern.*"

Illi għalhekk u fic-cirkostanzi t-Tribunal ser jħaddi sabiex jilqa' t-talba tas-Socjeta' attrici in kwantu rivolti fil-konfront tas-Socjeta' konvenuta.

Għaldaqstant, filwaqt illi t-Tribunal jilqa' l-eccezzjoni tas-Socjeta' kjamata in kawza li m'hix il-legittimu kontradittur, u jilliberaha mill-osservanza tal-gudizzju, qed jichad l-eccezzjonijiet sollevati mis-Socjeta' konvenuta, u konsegwentement jilqa' it-talba tas-Socjeta' attrici limitatament fil-konfront tas-Socjeta' konvenuta u jikkundanna lill-istess Socjeta' konvenuta thallas lis-socjetajiet attrici s-somma ta' elfejn, erba' mijja u zewg ewro, sitta u tmenin centezmu (€2,402.86c), bl-imghax kif mitluba.

Bl-ispejjez kontra s-Socjeta' konvenuta.

< Sentenza Finali >

-----TMIEM-----